

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Υπό Ι. Σουρέτη και Α. Γιαννούδα. *Επιάτρων, Νευρολόγων-Ψυχολόγων*

Αι νευρώσεις - εις όλην τήν ποικιλίαν τών κλινικών μορφών - άπαντώνται εις τά Σώματα Άσφαλείας, έν συγκρίσει μάλιστα πρός τάς Ένόπλους Δυνάμεις εις ηύξημένον ποσοστόν λόγω τής συνεχούς καταπονήσεως τών άνδρών (άξιωματικών και όπλιτών), ώς έκ τής φύσεως τής άποστολής των και τών συνθηκών υπό τάς όποιás καλούνται νά έκτελέσουν τά καθήκοντά των (διαφύλαξις άσφαλείας, δίωξις έγκλήματος, συχνάί έπικίνδυνοι άποστολαί, νυκτεριναί ύπηρεσίαι, ύπερωριακή έργασία, άντιμετώπισις διαδηλώσεων κλπ.).

Η ΒΑΣΙΚΗ άποστολή τής Υγειονομικής Υπηρεσίας τών Ένόπλων Δυνάμεων είναι ή ύγειονομική περιθαλψις τών άνδρών έν ειρήνη και έν πολέμω, συνεπάγεται δέ αύτη πάσαν προληπτικήν ή κατασταλτικήν ένέργειαν πρός διατήρησιν τής ύγείας και τής παρατακτής δυνάμεως αυτών.

Η επίτελεσις τής άποστολής ταύτης είναι λεπτή, δυσχερής και πολύπλοκος έν ειρήνη, καθισταμένη λεπτότερα, δυσχεροτέρα και πολύπλοκωτέρα έν πολέμω, ώς έκ τής φύσεως και τής σωρείας τών άναφνομένων προβλημάτων, μία όμάς τών όποιών είναι και τά ψυχιατρικά.

Τά ψυχιατρικά προβλήματα είναι πλείστα όσα, δι' ό και θα καταβληθή προσπάθεια ενός συνοπτικού προσδιορισμού και έπισκοπήσεως τών σπουδαιότερων, μιás περιληπτικής άναλύσεως και άπλης έπισημάνσεως τών πλέον ένδιαφερόντων σημείων.

Ως ύποδηλούται και έκ του όρου, «ψυχιατρικά προβλήματα» είναι τά προκύπτοντα έκ τής συμπτωματολογίας - νοσηλείας - συμπεριφοράς, ώς και τής έν γένει άντιμετωπίσεως τών

ψυχικώς άσθενών. Τά ψυχιατρικά προβλήματα είναι κατά πολύ σπουδαιότερα και πολυπλοκώτερα τών λοιπών ύγειονομικών προβλημάτων, καθ' όσον εκτός τών καθαρώς ύγειονομικών θεμάτων ιατρονοσηλευτικής περιθαλψεως, συνεπάγονται και σειράν διοικητικών και άλλων προβλημάτων, λόγω τής ίδιας ύσεως συμπεριφοράς τών ψυχικώς πασχόντων.

Κατ' άκολουθίαν τής κρατούσης διαίρέσεως τών ψυχικών νόσων εις ψυχώσεις, νευρώσεις και ψυχανωμάλιας, διαχωρίζονται και τά ψυχιατρικά προβλήματα εις τοιαύτα ψυχωσικών, νευρωσικών και ψυχοπαθητικών άσθενών. Ως τμήμα τών ψυχιατρικών προβλημάτων έξετάζονται και τά δημιουργούμενα θέματα έκ τής άντιμετωπίσεως τών διανοητικώς καθυστερημένων άτόμων.

Πρόβλημα νευρωσικών άσθενών

Άπασαι αι μορφαί νευρωσικής διαταραχής άπαντώνται εις τάς Ένόπλους Δυνάμεις, τρείς δέ είναι οι

συντρέχοντες βασικοί λόγοι πρός τούτο:

1. Η ηλικία γενικώς τών στρατευομένων και τών μονίμων στελεχών.

2. Η ύποχρεωτική στρατεύσεως όλοκληρου του άρρενος πληθυσμού.

3. Τό έντονον συγκινησιακόν stress αυτής ταύτης τής στρατεύσεως, ήτις ώς έκ του καταναγκαστικού χαρακτήρος τής συνεπάγεται:

α. Τήν άπομάκρυνσιν έκ του οικείου και γνωρίμου περιβάλλοντος, εις τό όποιον ό ύποχρεωτικώς στρατευόμενος νέος είναι ήδη - εις μικρότερον ή μεγαλύτερον έκάστοτε βαθμόν - προσηρμοσμένος.

β. Τήν τοποθέτησιν εις έν άνομοιογενές από πλευράς προσωπικότητων περιβάλλον.

γ. Τήν άναστολήν ή άναβολήν πλείστον όσων άτομικών επιδιώξεων κατά τό στάδιον τής στρατιωτικής θητείας.

δ. Τήν ύπαρξιν συνεχούς καταλιεστικής διαβώσεως και συμβιώσεως.

Έκ τής άπλης άναφοράς τών άνωτέρω συνθηκών διαφαίνεται ότι άπασαι συντελούν εις τήν εις ικανόν βα-

Λόγω της συνεχούς καταπόνησως των Αστυνομικών και της ιδιαζούσης φύσεως της εργασίας των, τὰ διάφορα ψυχικά νοσήματα προσβάλλουν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, κάτι τὸ ὁποῖον δέν συμβαίνει μὲ καμιὰ ἄλλη τάξι δημοσίων ὑπαλλήλων.

θμόν περιστολὴν πάσης διαθέσεως ἀτομικῆς ἐξάρσεως ἢ ἔστω διαχωριστικῆς ἐκδηλώσεως.

Ἐκ τῆς ἀπαντωμένης εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις ποικιλίας τῶν νευρώσεων περιγράφονται ἀκροθιγῶς αἱ συνηθέστεραι:

Ἡ ὑστερία, ἣτις κακῶς νομίζεται ὡς «προνόμιον» τῶν γυναικῶν. Παρουσιάζεται ὑφ' ὄλας τὰς δυνατάς μορφάς κλινικῆς ἐκδηλώσεως ψυχικῶν ἢ σωματικῶν συμπτωμάτων. Οὕτω παρατηροῦνται πολυώνυμοι παραλύσεις περιφερικῶν νευρῶν, παράδοξοι συμμετρικῆς ἀνατομικῆς κατανομῆς ἀναπηρίαί, δυσφωνίαί, ἀφωνίαί, τυφλώσεις καὶ λοιπαὶ περιπτώσεις σωματικῆς μετατροπῆς ὡς καὶ μεγάλαι ὑστερικαὶ κρίσεις.

Ἡ ἀγχώδης νεύρωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν προεξάρχον καὶ ἐπικρατοῦν ἐνόχλημα εἶναι τὸ ἀγχος, καλύπτον εἰς σπουδαιότητα τὴν λοιπὴν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν συμπτωματολογίαν.

Ἡ ψυχαναγκαστικὴ νεύρωσις, ἀπαντωμένη εἴτε ὡς ἀπλή ἰδεοληπτικὴ κατάσταση εἴτε ὡς ἐκδή-

λωσις καταναγκαστικῶν πράξεων εἴτε - συνηθέστερον - ὡς μικρῆ ἐκδηλώσις ἰδεοληψίας καὶ καταναγκαστικῶν πράξεων ἐξικνουμένων πολλάκις εἰς τελετουργίαν.

Αἱ μετατραυματικαὶ νεύρωσις, αἱ ὁποῖαι ἐποικοδομοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τραυματικῶν κακώσεων, ἐπιπλεκόμεναι συχνάκις ὑπὸ στοιχείων σαφῶς ὠφελιμοτικῶν.

Ἡ σωρεία τῶν μικρο- καὶ μεγαλοωφελιμιστικῶν ἐκδηλώσεων, προβαλλόμεναι ὡς καθ' ἑαυταὶ νευρωσικαὶ αἰτιάσεις ἢ ἐποικοδομούμεναι ἐπὶ πραγματικῶν διαταραχῶν, τὰς ὁποίας - ἀναλόγως καὶ τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ - ὑπερβάλλουν ὀλίγον ἢ τὰ μέγιστα.

Πρέπει δὲ νὰ ἀναφερθῆ ἰδιαιτέρως ἐνταῦθα καὶ ἡ «ὑπόκρισις νόσου ἢ ὑπόκρισις», ἡ ὁποία, ἂν καὶ σαφῶς ὠφελιμιστικῶς χαρακτήρος, ἐνέχει ἐν τῇ ἐκδηλώσει καὶ τῇ μεθόδῳ προδολλῆς σωρείαν τεχνασμάτων καὶ σοφισμάτων, συναρτήσῃ τῆς εὐφύιας, ὑπομονῆς, ἐπιμονῆς καὶ σκοπιμότητος τοῦ ὑποκρινόμενου, δι' ὃ καὶ διαφο-

ρίζεται, ὡς «κεχωρισμένη κατάσταση» δυναμένη νὰ ὑπαχθῆ τόσοον εἰς τὰς «νευρώσεις», ὅσον καὶ - κυρίως - εἰς τὰς «ψυχοπαθητικὰς προσωπικότητας».

Τὰ ὑποκρινόμενα ἄτομα εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα ἥσσανος ψυχικῆς ἀντιστάσεως δι' ὃ καὶ προσφεύγουν εἰς τὴν «ἀπάτην ὑποκρίσεως νόσου». Πάντως, δεόν νὰ σημειωθῆ ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ ἐκλάβῃ ὁ ἰατρός ὑποκρινόμενος ὡς ἀσθενῆ, παρά νὰ θεωρηθῆ πραγματικῶς πάσχοντα ὡς ὑποκρινόμενον.

Αἱ πολεμικαὶ νεύρωσις, αἱ ἐκλυόμεναι ὑπὸ τὸ κράτος πολεμικοῦ τινος γεγονότος, εἰς ἄτομα τὰ ὁποῖα οὐδέποτε ἄλλοτε παρουσίασαν νευρωσικὴν συμπτωματολογίαν.

Αἱ πολεμικαὶ νευρώσεις προσλαμβάνουν ποικίλην ὀνομασίαν ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν ἐκδηλώσεώς των, ὡς λ.χ. «νεύρωσις μάχης», «νεύρωσις βομβαρδισμού», «νεύρωσις ἀεροπορικῆς προσβολῆς» κοκ.

Αἱ πολεμικαὶ νευρώσεις ἰώνται εὐχερῶς μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ ἐπωδύνου ψυχοτραυματικοῦ διώματος, παρά

ταύτα όμως συχνάκις υποτροπιάζουν, είτε τη επίδραση παρομοίου γεγονότος ή υπό την μορφήν «έπαναβιωµατικής κρίσεως του προκαλέσαντος την νευρωσιν πολεµικου γεγονότος», ήτις εκλύεται εξ άλλης άφορµής, άσχετως πολεµικών συνθηκών. Συχνάί είναι αί παραστάσεις έπαναβιωµατικών κρίσεων εις τούς κινηματογράφους.

Προσφάτως εις Η.Π.Α. προετάθη και έγένετο άποδεκτόν όπως καταργηθούν οί όροι «πολεµικαί νευρώσεις και ψυχώσεις» και ύποκατασταθούν υπό του όρου «πολεµικαί ψυχικαί κοπώσεις». Τοúτο συντέπειν άμέσως και εις τόν διάφορον τρόπον θεραπευτικής άντιµετωπίσεως, ως και εις εκδήλως βελτιωµένα θεραπευτικά άποτελέσµατα.

Άσχετως τής ιδιικής μορφής τής νόσου των, όλοι οί νευρωσικοί άσθενείς άπασχολούν όχι µόνον τόν ίατρόν τής Μονάδος των, ή τούς ίατρούς των µικρών ή µεγάλων ύγειονοµικών σχηµατισµών (ΣΤΕΠ - ΚΧΝΕ - ΗΣΝΔ - ΓΣΝ), αλλά και τό άµεσον περιβάλλον των, έτι δε περισσότερο τās διοικήσεις των λόγω των νευρωσικών των αντίδράσεων και τής έν γένει συµπεριφορās των. Οθτω διαφορίζονται δύο επί µέρους πρόβληµατα, ήτοι τό ύγειονοµικόν και τό στρατιωτικόν.

Ύγειονοµικόν πρόβληµα. Περιλαµβάνει τήν νοσηλείαν των, τήν χορήγησιν άδειών και άναβολών, ως και τήν όριστικήν κρίσιν διά τήν παροµονήν ή άπομάκρυνσιν εκ των Ένόπλων Δυνάµεων. Σηµειούται ότι οί νευρωσικοί εύρίσκονται εις έν διαρκές όροµολόγιον ίατρείου - άναρρωτηρίου - νοσοκοµείου και τάνάπαλιν, άπασχολούντες διαρκώς τόν ίατρόν τής Μονάδος και γενικώτερον τήν Ύγειονοµικήν Ύπηρεσίαν.

Στρατιωτικόν πρόβληµα. Διακρίνεται εις:

1. Πρόβληµα διοικητικής άντιµετωπίσεως, διότι συνεπεία των νοσηρών εκδήλώσεων, τής ήσσοнос ψυχικής των άντιστάσεως και τής συµπε-

ριφορās των οί νευρωσικοί άσθενείς:

α. Παρουσιάζουν έκδηλον άδυναµίαν ή µειωµένην ικανότητα παρακολουθήσεως τής εκπαιδεύσεως, ως και άποδόσεως κατά τήν έκτέλεσιν τής ύπηρεσίας.

β. Ύποκρίπτον λίαν συχνά εις πειθαρχικά παραπτώµατα και σπανιώτερον εις ποινικά άδικήµατα.

γ. Ύποκρίπτον πάντοτε τόν κίνδυνον µιάς «άγνώστου εις έντασιν και μορφήν αντίδράσεως» υπό τήν επίδρασιν οιονόηποτε συγκινησιακού stress. Η αντίδρασις αύτη είναι συνήθως δυσανάλογος πρός τό έρέθισµα (έξινουµένη ένίοτε μέχρις άποπείρας ή αυτοκτονίας δι' άσηµαντον άφορµήν), αί δε συνέπειαι είναι λίαν δυσµενείς τόσοσν διά τήν ύγείαν των ιδίων, όσον και διά τήν όµαλήν διεξαγωγήν τής ύπηρεσίας, ως έπίσης είναι άπρόδλεπτοι αί επιπτώσεις επί του ήθικου των άνδρών τής Μονάδος των.

2. Πρόβληµα παρατακτης δυνάµεως των Ένόπλων Δυνάµεων. Λόγω άποµακρύνσεως αριθµού τινος νευρωσικών ως άκαταλλήλων και έντάξεως των ύπολοίπων εις τās βοηθητικές ύπηρεσίας (ικανοί 3ης και 4ης κατηγορίας) ύφίσταται µείωσις τής παρατακτης δυνάµεως, ως και άλλοίωσις τής ποιοτικής ύφής τής, ίδια εκ τής συµµετοχής µη άποµακρυνθέντων νευρωσικών, οί όποιοι λιθανώς διέφυγον τήν προσοχήν των άρµοδίων.

3. Δευτερεύοντα πρόβληµατα. Τοιαύτα δύναται νά χαρακτηρισθούσιν:

α. Το στρατολογικόν, διά τούς λαµβάνοντας άναβολήν κατατάξεως ή τούς κρινοµένους ως άκαταλλήλους (σπανίως) ή καταλλήλους 1/3 ή 1/4 κατηγορίας.

β. Το ψυχοϊατροδικαστικόν, όταν οί νευρωσικοί παραβαίνουν τόν Ποινικόν Κώδικα ή τήν στρατιωτικήν Ποινικήν Νοµοθεσίαν διαπράττοντες ποινικώς κολασίµους πράξεις.

Τό σοβαρώτατον πρόβληµα τής άντιµετωπίσεως των νευρωσικών προσλαµβάνει τεραστίας διαστάσεις κατά τήν περίοδον του πολέμου και των έχθροπραξιών, καθ' όσον είναι δυνα-

τόν, διά τής επιτάσεως και έπιδεινώσεως των νοσηρών συµπτωµάτων των νευρωσικών και ίδια των άγχωδών κρίσεων και φοβικών αντιδράσεων, νά προκληθή πανικός εις τά µαχόµενα τμήµατα ή νά άνασταλή ή πρόοδος των εργασιών µιάς συγκεκριµένης άποστολής ή, τέλος, νά δηµοσυργηθή μία άλλοις δυσµενών επιπτώσεων επί τής όλης διεξαγωγής των έπιχειρήσεων.

Προφανώς ή κατάστασις καθίσταται δυσµενεστέρα, άν ό πάσχων τυγχάνη βαθµοφόρος, και τραγική, άν ή νευρωσική κρίσις ή ό πανικός έµφανισθούσιν εις τόν ήγήτορα µιάς µικράς ή µεγάλης Μονάδος.

Ίστορικώς έχον καταγραφή παρόµοια φαινόµενα εις τούς πολέµους, αναφέρεται δε και ή διάλυσις όλοκληρών Μεραρχιών συνεπεία πανικού προκληθέντος υπό νευρωσικών ατόµων.

Η άρχική άντιµετώπισις των νευρωσικών είτε έν ειρήνη είτε έν πολέµω - είναι έργον του ίατρού τής Μονάδος. Αύτη έγκείται εις τήν διαπίστωσιν των νοσηρών εκδηλώσεων, τήν έντύπισιν, τήν διάγνωσιν, τήν άποµόνωσιν του άσθενούς και τήν έναρξιν τής θεραπευτικής άγωγής, είναι δε δυνατόν νά έπιφέρη θαυµάσιον θεραπευτικόν άποτέλεσµα ή άπλή τόνωσις του κλονισθέντος φρονήµατος και ήθικου του άσθενούς.

Πρός έπίτευξιν του δυσχερούς τουτου έργου απαιτείται συστηµατική παρακολούθησις όλων των άνδρών τής Μονάδος, από του τελευταίου δοηθητικού όπλίτου μέχρι και του Διοικητού.

Η περαιτέρω άντιµετώπισις των νευρωσικών, ήτοι ή νοσηλεία, ή χορήγησις άναρρωτικών άδειών, ή παροµονή και άπομάκρυνσις (προσωρινή ή όριστική) εκ των Ένόπλων Δυνάµεων, είναι εύθύνη, ύποχρέωσις και καθήκον των ειδικών νευροψυχιάτρων των µεγαλυτέρων νοσηλευτικών σχηµατισµών, ως και των άρµοδίων ύγειονοµικών έπιτροπών. Η όρθολογιστική έπιτέλεσις τής ύγειονοµικής περιθάλψεως των νευρωσικών έχει

ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν μείωση τῶν νοσηρῶν ἐκδηλώσεων καὶ τῶν περιγραφειῶν ἀνωτέρω δυσμενῶν ἐπιπτώσεων τούτων.

Ἡ ταχεία θεραπευτικὴ ἀντιμετώπιση τῶν νευρωτικῶν διαταραχῶν ἐπιδρᾶ προληπτικῶς ἐπὶ τῆς ἐμφάνισης αἰφνιδίων ἀντιδράσεων, συνδυαζομένη δὲ μετὰ τῆς ἐγκαίρου ἀπομονώσεως καὶ ἀπομακρύνσεως τῶν βαρύτερων περιπτώσεων συντελεῖ εἰς τὴν διατήρησιν ὑψηλοῦ φρονήματος καὶ ἠθικοῦ τῶν ἀνδρῶν καὶ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς ποιοτικῆς στάθμης τῆς παρατακτῆς δυνάμεως τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Πρόβλημα ψυχωσικῶν ἀσθενῶν

Ἀσχέτως ἐπιστημονικοῦ προσδιορισμοῦ καὶ διαχωρισμοῦ τῶν ψυχώσεων, ἀπὸ καθαρῶς πρακτικῆς στρατιωτικῆς ἀπόψεως, αἱ προκαλοῦμεναι ὑπὸ τῶν ψυχωσικῶν ἀσθενῶν δυσμενεῖς καταστάσεις εἶναι παρόμοιαι καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ριζικῆς τῶν ἀντιμετώπισεως παρουσιάζεται ἐνιαῖον, ἐνῶ ὁ ἀκριθῆς ἐπιστημονικὸς διαφορισμὸς τῶν ἐνδιαφέρει μόνον τὴν θεραπευτικὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν πρόγνωσιν.

Εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις ἀπαντῶνται τόσοι αἱ ἐνδογενεῖς ὅσον καὶ αἱ ἐξωγενεῖς ψυχώσεις, αἱ πρῶται ὁμῶς εἶναι ἰδιαίτερος συχναί, διότι ἡ στρατευσὶς γίνεται εἰς αὐτὴν ἀκριθῶς τὴν ἡλικίαν καθ' ἣν παρουσιάζονται αἱ ἀρχικαὶ ὤσεις τῆς σχιζοφρενείας

καὶ ἡ ἐναρξὶς τῶν φάσεων τῆς μανοκαταθλιπτικῆς ψυχώσεως.

Ἡ στρατευσὶς ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῆς στρατιωτικῆς διαβιώσεως, ὁρῶν ὡς ψυχογενῆ συγκινησιακά stress, τὰ ὁποῖα ἐνεργοῦν ὡς ἐκλυτικά αἷτια ἀρχικῶν ἐκδηλώσεων ἢ κλινικῶν ἐξάρσεων λανθανουσῶν ψυχώσεων. Ὅλοι αἱ μορφαὶ τῶν ψυχώσεων παρατηροῦνται εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, συνηθέστεραι ὁμῶς καὶ σπουδαιότεραι εἶναι:

Ἡ σχιζοφρένεια. Ἀπαντᾶται καὶ εἰς τὰς τέσσαρας μορφάς τῆς (ἀπλή - ἠθιοφρενικὴ - παρανοϊκὴ - κατατονικὴ) προσβάλλουσα τόσοι τοὺς στρατευσίμους ὅσον καὶ τὰ μόνιμα στελέχη (ἀξιωματικούς - ὑπαξιωματικούς), τοὺς δευτέρους ὁμῶς εἰς συγκριτικῶς μικροτέραν ἀναλογίαν. Ἡ συνηθέστερον παρατηρουμένη μορφή εἶναι ἡ παρανοϊκὴ, ἃν καὶ συχνὰ συναντῶνται μικταὶ κλινικαὶ εἰκόνες.

Ἡ ἐκδήλωσις τῆς σχιζοφρενείας προσλαμβάνει ἐνίοτε τὴν μορφήν «καταγίδος ἐν αἰθρίᾳ» (ὅτε καὶ αἱ δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις εἶναι πολυπληθέστεραι) ἢ λαμβάνει χώραν κατόπιν ἑνός ἀρχικοῦ σταδίου λανθανούσης καὶ ἀτύπου διαδρομῆς, ὅτε καὶ παρουσιάζεται κυρίως μία θραδεία μεταβολὴ καὶ διαταραχὴ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀσθενοῦς.

Αἱ πλέον ἐπικίνδυνοι μορφαὶ εἶναι ἡ παρανοϊκὴ καὶ ἡ κατατονικὴ, ἡ μὲν πρώτη λόγῳ τοῦ διωκτικοῦ περιεχομένου τῶν παρανοικῶν ιδεῶν, ἡ δὲ

δευτέρα λόγῳ τῶν ἐκρηκτικῶν καὶ παρορμητικῶν διαταραχῶν τῆς συμπεριφορᾶς. Συχνὰ οἱ ψυχωσικοὶ ἀσθενεῖς καθίστανται πρόξενοι δραμάτων καὶ τραγωδιῶν. Αἱ στήλαι τῶν ἐφημερίδων περιγράφουν συχνὰ ἐγκλήματα (ἐνίοτε ἀπεχθῆ καὶ φρικιαστικά) σχιζοφρενικῶν ἀσθενῶν διὰ τῶν πλέον μελανῶν χρωμάτων.

Αἱ Ἐνοπλοὶ Δυνάμεις οὐδόλως ὑστεροῦν εἰς τοιαύτας ἐκδηλώσεις, ἀλλὰ τουναντίον λόγῳ, καὶ τῆς δυνατότητος ὀπλοφορίας, ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐγκληματικῶν ἐνεργειῶν διαπραχθειῶν ὑπὸ σχιζοφρενικῶν, ὠρυσμένοι μάλιστα τῶν ὁποίων ἦτο δυνατόν νὰ προληφθοῦν δι' ἐγκαίρου καὶ καταλλήλου ἀντιμετώπισεως.

Ἡ μανιοκαταθλιπτικὴ ψύχωσις. Παρατηρεῖται σπανιώτερον τῆς σχιζοφρενείας καὶ ἀπαντᾶται εἴτε ὡς μανία, εἴτε ὡς κατάθλιψις (Μελαγχολία), ἐνίοτε δὲ ὡς περιοδικὴ μικρὴ μορφή. Ἀμφότεραι αἱ μορφαὶ ἐκδηλώσεως δημιουργοῦν προβλήματα εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις.

1. **Μανία.** Λόγῳ τῶν προεξάρχοντων συμπτωμάτων, ἦτοι τῆς ὑπερκινητικότητος, τῆς εὐφορίας καὶ τῆς λογορροίας (ἰδεορροίας), ὡς καὶ τῶν συχνῶν διεγερτικῶν κρίσεων, ἡ συμπεριφορὰ τῶν μανιακῶν καθίσταται ἐπικίνδυνος δι' ἑαυτοῦς καὶ τὸ περιβάλλον των.

2. **Μελαγχολία (Κατάθλιψις).** Χωρὶς νὰ ἐπιχειρηθῆται μείωσις τῆς σοβαρότητος τῶν μανιακῶν ἐκδηλώσεων, τονίζεται ὅτι ἡ μελαγχολία, ὡς ἐκ τῆς ὑψῆς καὶ μορφῆς τῆς συμπτωματολογίας τῆς καὶ τῶν αὐτοκαταστροφικῶν τάσεων, δημιουργεῖ συχνὰ δραματικὰς καταστάσεις, ὅταν ἰδίως ὁδηγεῖ εἰς τὴν αὐτοκτονίαν τῶν πασχόντων (οἱ ὁποῖοι παρασύρουν ἀρκετάς φορές εἰς τὸν θάνατον καὶ πρόσωπα τοῦ ἄμεσου περιβάλλοντός των «ἐξ ἀγάπης» πρὸς αὐτά).

Ἐπίσης σημειοῦται ὅτι οἱ μελαγχολικοὶ, ἐφ' ὅσον κατέχουν ἠγετικὰς θέσεις εἶναι δυνατόν νὰ καταστοῦν ἀρνητικὰ στοιχεῖα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, καθ' ὅσον παρουσιάζουν ἀναστολήν πάσης θετικῆς ἐκδηλώσεως καὶ πρωτοβουλίας, συνέπειά τῆς νόσου των κωλυσιεργοῦντες καὶ ὀρῶντες ὡς τροχοπέδη εἰς τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπη-

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η φύσις τῆς ἀποστολῆς τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας εἶναι τοιαύτη, ὥστε δημιουργεῖ καταλλήλους προϋποθέσεις, διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ ἐκδηλώσιν λανθανουσῶν παρερμηνευτικῶν καὶ παρανοικῶν τάσεων. Ἡ συχνότερον προσβάλλουσα τοὺς Ἄνδρας τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ψύχωση εἶναι ἡ παρανοϊκὴ μορφή τῆς σχιζοφρενίας, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ μελαγχολία (κατάθλιψις).

ρεοσίας. Ἡ σημασία τοῦ τελευταίου ἐπιτείνεται ἐκ τῆς συγκριτικῆς ἠϋξημένης ἀναλογίας προσβολῆς ὑπὸ τῆς νόσου τῶν μονίμων στελεχῶν καὶ δὴ τῶν ἀνωτέρων ἢ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν.

Αἱ ὑποστροφικαὶ καὶ ψυχώσεις. Λόγω τῆς φύσεως τῶν υποστροφικῶν ἐκδηλώσεων αἱ ψυχώσεις αὐτῆς τῆς μορφῆς προσβάλλουν μόνον τὰ μόνιμα στελέχη τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, αἱ δὲ ἐπιπτώσεις τῶν δημιουργημένων ὑπηρεσιακῶν θεμάτων προσομοιάζουν συνήθως πρὸς τὰς τῆς μελαγχολίας καὶ σπανιώτερον τῆς σχιζοφρενίας, δεδομένου ὅτι ἡ ὑποστροφικὴ συμπτωματολογία εἶναι μικτὴ μελαγχολικῶν - κυρίως - ἀλλὰ καὶ σχιζοφρενικῶν ἐκδηλώσεων.

Αἱ ὀργανικαὶ ψυχώσεις. Ἐκ τῆς ομάδος τῶν ὀργανικῶν ψυχώσεων, αἱ ἀπαντῶμεναι εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις εἶναι κυρίως αἱ συμπτωματικά ἢ αἱ μετατραυματικά (αἱ ἐπακόλουθοι κρανιοεγκεφαλικῶν κακώσεων), χωρὶς ὅμως νὰ ἀποτελοῦν ἀκανθώδες πρόβλημα. Αἱ ὀργανικαὶ ψυχώσεις τῶν ὑπερηλίκων, αἱ ὀδηγοῦσαι εἰς ἄνοιαν, εἶναι σχεδόν ἀνύπαρκτοι εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις (πλὴν σπανιωτάτων περιπτώσεων), λόγω τοῦ θεσπισθέντος ὀρίου ἡλικίας τῶν μονίμων στελεχῶν.

Τὸ ὅλον πρόβλημα τῆς ἀντιμετώπισης τῶν ψυχωτικῶν ἀσθενῶν εἶναι κατὰ πολὺ δυσχερέστερον καὶ πολυπλοκώτερον τῆς ἀντιμετώπισης τῶν νευρωσικῶν, ψυχοπαθητικῶν καὶ ὀλιγοφρενικῶν ἀσθενῶν, λόγω τῆς φύσεως τῶν ψυχωτικῶν ἐκδηλώσεων (παρανοϊκαὶ ἰδέαι, ψευδεσθήσεις, παρορμητικαὶ πράξεις, διαταραχαὶ κρίσεως βουλήσεως, σκέψεως, συναισθηματος, μεταβολῆς προσωπικότητος, τάσεις αὐτοκαταστροφῆς κ.ἄ.). Δυνάμεθα δὲ νὰ διακρίνομεν τὰ ἑξῆς ἐπὶ μέρους προβλήματα:

Ἑγχειρονομικὸν πρόβλημα. Ἐγχεῖται εἰς τὴν ἱατρονοσηλευτικὴν περιθάλψιν τῶν ψυχωτικῶν, ὡς εἶναι ἡ διαπίστωσις, ἡ διάγνωσις, ἡ ἀπομόνωσις, ἡ νοσηλεία καὶ ἡ ἐπακόλουθος ἀναγκαστικὴ ἀπομάκρυνσις τῶν ψυχωτικῶν ἐκ τῶν τάσεων τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν πλήρη ἀποδρομὴ τῶν νοσηρῶν συμπτωμάτων, ὡς ἐκ τοῦ κινδύνου ὑποτροπῆς. Ἀρχικῶς προβλέπεται προσωρινὴ ἀπομάκρυνσις διὰ χορηγήσεως ἀναβολῆς κατατάξεως εἰς τοὺς στρατενοίμους καὶ μακρᾶς ἀναρωτικῆς ἀδείας εἰς τοὺς μονίμους ἀξιωματικούς καὶ ὑπαξιωματικούς, ἔπειτα δὲ ἡ ὀριστικὴ κρίσις τούτων, μετὰ τὴν ὁποίαν ἀπομακρύνονται κατὰ τὸ πλεῖστον, βάσει τῆς κρατουμένης διοικητικῆς νομοθεσίας.

Διοικητικὸν πρόβλημα. Ἐπιμερίζεται περαιτέρω εἰς τὰ ἑξῆς:

1. Καθαρῶς διοικητικὴ ἀντιμετώπισις τῆς ἰδιορρυθμῶν συμπεριφορᾶς τῶν ψυχωτικῶν (ἰδίᾳ τῶν λανθανουσῶν περιπτώσεων).

2. Πρόβλημα παρατακτικῆς δυνάμεως, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ποιοτικὴν σύνθεσιν καὶ δομὴν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων (ἐν τῇ οὐσίᾳ ἀριθμητικὸν θέμα δὲν ὑφίσταται).

3. Στρατολογικόν, ὡς ἐκ τῆς χορηγήσεως ἀναβολῶν κατατάξεως καὶ τῆς ὀριστικῆς κρίσεως τῶν ψυχωτικῶν ὡς ἀκαταλλήλων.

Ψυχοϊατροδικαστικὸν πρόβλημα. Τοῦτο εἶναι λίαν σημαντικόν, διότι οἱ ψυχωτικοὶ ἀσθενεῖς τελοῦντες ὑπὸ τὸ κράτος διαταράξεως τῶν διανοητικῶν καὶ ψυχικῶν λειτουργιῶν δια-

πράττουν ποινικὰ ἀδικήματα μεγίστης διαβαθμίσεως ὡς πρὸς τὴν βαρύτητα, ἐκ τῶν ἐλαφρῶν μέχρι καὶ τῶν πλέον σοβαρῶν (συχναὶ παραβάσεις στρατιωτικῶν ἐντολῶν, ἐγκατάλειψις θέσεως, ἄρνησις ἐκτελέσεως ὑπηρεσίας, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν ἐγκλημάτων τῆς ἐσχάτης προδοσίας καὶ τῶν ἀπεχθῶν ἀνθρωποκτονιῶν).

Ἡ σημασία τῶν ἀναφερθέντων προβλημάτων καθίσταται ἔτι σπουδαιότερα κατὰ τὴν ἐμπόλεμον περίοδον, εἶναι δὲ πιθανὴ καὶ δυνατὴ ἡ δημιουργία τραγικῶν καταστάσεων ἰδίως ἂν ὁ ψυχωτικὸς ἀσθενὴς τυγχάνῃ ἡγήτωρ μικρᾶς ἢ μεγάλης μαχομένης Μονάδος.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῶν ψυχωτικῶν καλεῖται πρώτη καὶ πάλιν ἡ Ἑγχειρονομικὴ Ἑγχεῖσις ὅπως ἐπιτελεσθῇ τὸ καθήκον τῆς, ἀπὸ τοῦ ὀπλίτου ἱατροῦ μέχρι καὶ τοῦ εἰδικοῦ ψυχιάτρου.

Ἀπαιτεῖται προσθέτως ἡ συμπαράστασις ὄλων τῶν ἄλλων ἰδία τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ κυρίως τῶν ἀξιωματικῶν. Ἡ ἀποψις αὕτη εἶναι ὀρθή διότι τὰς περισσοτέρας φορὰς οἱ πρῶτοι οἱ ὁποῖοι ἀντιλαμβάνονται τὰς ἐκδηλώσεις ἐνός ψυχωτικοῦ εἶναι οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ ἄμεσον περιβάλλον του, ὡς ἐκ τούτου δὲ εὐκόλως ἐπισημαίνουσι πᾶσαν μεταβολὴν τῆς συμπεριφορᾶς του. Ὁθῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνημερωθῇ ταχέως ὁ ἱατρός διὰ τὰς περαιτέρω ἐνεργείας. Εἶναι λεπτὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἔργον τῶν βαθμοφόρων γενικῶς καὶ εἰδικώτερον τῶν Διοικητῶν μικρῶν ἢ μεγάλων τμημάτων, ὡς καὶ ἠϋξημένη ἡ ὑποχρέωσις των πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ ἱατροῦ τῆς μονάδος των.

Δεόν νὰ τῆχον ὄλων ἰδιαίτερας προσοχῆς καὶ περιθάλψεως αἱ παρατηρούμεναι κατὰ τὴν διάρκειαν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων «ἐκρηκτικαὶ ψυχωσικὸμορφοὶ κλινικαὶ εἰκόνες», αἱ ὁποῖαι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς πολεμικὰς νευρώσεις χαρακτηρίζονται ὡς «πολεμικαὶ ψυχώσεις». Ἡ κλινικὴ ὄντοτις τῶν «πολεμικῶν ψυχώσεων» ἀμφισβητεῖται ὑπὸ πολλῶν συγγραφέων, πλὴν ὅμως προσφάτως εἰς Η.Π.Α. ὑπήγαγον καὶ ταύτας εἰς τὴν ομάδα τῶν «πολεμικῶν ψυχικῶν κοπώσεων».

Γενικῶς, ἡ ἀκολουθητέα Ἑγχειρονομικὴ τακτικὴ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ψυχώσεις εἶναι: Ταχεία ἐντόπισις, ἀπομόνωσις, εἰσαγωγή εἰς εἰδικὴν κλινι-

κην πρὸς νοσηλείαν καὶ ὅποσδήποτε ἀπομάκρυνσις ἐκ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων (κατὰ κανόνα ὀριστική, πλήρην σπανίων ἐξαιρέσεων εἰς περιπτώσεις τινὰς πλήρους ἀποδρομῆς τῶν ψυχωσικῶν ἐκδηλώσεων).

Πρόβλημα ψυχοπαθητικῶν προσωπικοτήτων

Τὸ πρόβλημα τοῦτο εἶναι ὅλως ἰδιόαιον καὶ δημιουργεῖται ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ψυχοπαθητικῶν στρατευσίμων, εἰς σπανίας δὲ περιπτώσεις καὶ μόνιμων στελεχῶν.

Ὡς ἔχει ἤδη περιγραφῆ εἰς τὸ οἰκείον κεφάλαιον, ὑφίσταται ποικιλία μορφῶν ἀνωμαλιῶν τῆς προσωπικότητος ἢ ὁποῖα καὶ ἀπαντάται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις. Αἱ ψυχοπαθητικαὶ προσωπικότητες, ἀσχετῶς τῆς ἐιδικῆς κατηγορίας εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν, παρουσιάζουν μίαν ἔντονον δυσπροσαρμοσίαν (ἢ καὶ ἀπροσαρμοσίαν) εἰς τὰς συνθήκας τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς, ἐκδηλουμένην εἰς ἄλλοτε ἄλλον χρόνον ἀπὸ τῆς στρατεύσεως των (συνήθως ἀπὸ τῶν πρώτων ἡῶν ἡμερῶν), ὡς ἐκ τούτου δὲ σπανίως συναντῶνται εἰς τὰ μόνιμα στελέχη.

Ὡς συνέπεια τῆς δυσπροσαρμοσίας ταύτης εἶναι ἡ ἐκδήλωσις μιᾶς συμπεριφορᾶς ἀνηθικῆς, ἐριστικῆς, δυσκοινωνικῆς, ἐχθρικῆς καὶ ἀντικοινωνικῆς, χαρᾶ ἡριζομένης κυρίως ἐκ παραπτώματων πειθαρχικῶν, ἀλλὰ καὶ ποινικῶν παραβάσεων, ἰδίως ἀδικημάτων λιποταξίας, ἀρνήσεως ἐκτελέσεως στρατιωτικῆς ἐντολῆς ἢ ὑπηρεσίας κ.ἄ.

Ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ τῶν ψυχοπαθητικῶν καθιστᾶ ταχέως προβληματικὴν τὴν ὅλην διαδίωσιν των εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, καθ' ὅσον ἐκτός των ὑπ' αὐτῶν προκαλουμένων ἄλλων θεμάτων - ἐπηρεάζουν ἄμεσα τὸ περιβάλλον καὶ ἀποβαίνουν ἀρνητικὰ καὶ διαβρωτικὰ στοιχεῖα τῆς ὅλης πειθαρχίας καὶ συνοχῆς εἰς τὴν Μονάδα των, ἐνεργοῦντες ὡς «ἐστία ἀντιπειθαρχικῶν μολύνσεων» τῶν ὑπολοίπων ἀνδρῶν.

Ὡς ἐκ τούτου, ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ψυχοπαθητικῶν προσωπικοτήτων συνελπίεται συνεχῆ ἀπασχόλησιν τῆς ὑπηρεσίας εἰς ἐλέγχους, διοικητικὰς ἐξετάσεις, ἀνακρίσεις, παραπομπὰς εἰς στρατοδικεῖα, ὑποδικεῖα, μεταγωγὰς, καταδικὰς, φυλακίσεις κ.ἄ., ὡς

τε ἀπόλλυται πολὺτιμος χρόνος εἰς μὴ παραγωγικόν ἔργον κατατριβομένης τῆς Ὑπηρεσίας μετὰ θεμάτων ἀσχετῶν καὶ ἔξω τῆς κυρίας ἀποστολῆς τῆς. Διαφαίνεται δὲ ἐκ τῶν πραγμάτων ἢ ὑπαρξίς τεραστίου προβλήματος ψυχοπαθητικῶν προσωπικοτήτων, διακρινομένου εἰς εἰδικώτερα τοιαῦτα, ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότερα εἶναι τὸ καθαρῶς ὑγειονομικόν καὶ τὸ κυρίως διοικητικόν, ἡσσονος δὲ σημασίας τὸ στρατολογικόν, τὸ ψυχοϊατροδικαστικόν, ὡς καὶ τὸ πρόβλημα τῆς συνθέσεως τῆς παρατακτῆς δυνάμεως.

Φρονοῦμεν διὰ τὰ ἀνωτέρω ὅτι ἡ παραμονὴ τῶν ψυχοπαθητικῶν προσωπικοτήτων εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις ἀποβαίνει ἀρνητικὴ καὶ - λόγῳ τῶν πολλαπλῶν πειθαρχικῶν καὶ ποινικῶν παραβάσεων - διαβρωτικὴ τῆς ὅλης συνοχῆς καὶ πειθαρχίας μετὰ δυσμενοῦς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς ποιοτικῆς συνθέσεως, τοῦ φρονήματος καὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν Μονάδων.

Ἡ ἀποψις αὕτη, διδαχθεῖσα ὑπὸ παλαιότερων στρατιωτικῶν ψυχιάτρων καὶ νόθετηθεῖσα ὑπὸ τῶν περισσότερων ἐκ τῶν ἀρμοδίων παρὰ τὴν ὑποστήριξιν ὑπὸ τινων καὶ ἄκρως ἀντιθέτων θέσεων, ἐνεσωματώθη εἰς τὰς ἰσχυροῦσας διατάξεις περὶ σωματικῆς ικανότητος τῶν ἀνδρῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἐπιτελεῖται οὕτω σήμερον ταχεῖα ἐξονυχιστικὴ ἐντόπισις τῶν ψυχοπαθητικῶν προσωπικοτήτων, αἱ ὁποῖαι κατὰ κανόνα, πλήρην σπανίων ἐξαιρέσεων, τίθενται ἐκτός των Ἐνόπλων Δυνάμεων εἴτε δι' ὀριστικῆς κρίσεως των ὡς ἀκαταλλήλων πρὸς κατάταξιν ἢ παραμονὴν εἰς τὸ στράτευμα. Τὸ μέτρον δὲ τοῦτο δέον νὰ θεωρηθῆ, ἐπὶ

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, ὡς ἡ καλύτερα λύσις.

Οἱ ἵποπηρικαὶ τῶν ἀντιθέτων ἀπόψεων ἀντιτείνουσι ὅτι οἱ ψυχοπαθητικοὶ κατὰ τὴν διάρκειαν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων ἀναδεικνύονται συχνὰ «γενναῖοι καὶ ἡρωϊκοὶ μαχηταί». Βεβαίως τοῦτο ἐν μέρει εἶναι ὀρθόν, καθ' ὅσον ἡ μάχη παρέχει τὴν εὐχρειαν τῆς ἐξωτερικεύσεως τῶν ἐριστικῶν, ἐχθρικῶν, δυσκοινωνικῶν ἢ ἀντικοινωνικῶν τάσεων των (Λεγεωνάριοι - Μισοφόροι τοῦ Κογκό κ.ἄ.) Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθές ὅτι οἱ ψυχοπαθητικοὶ διαπράττουν καὶ τὰς περισσότερας βιαιότητας καὶ ὀμότητας τῶν μαχῶν, εἰς τοῦτους δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνήκουν καὶ οἱ ἐγκληματῆαι πολέμου. Γενικῶς δὲ αἱ ἀρνητικαὶ ἐπιπτώσεις τῶν ψυχοπαθητικῶν ἐπὶ τοῦ στρατεύματος εἶναι καὶ πολυπληθέστεραι καὶ σημαντικώτεραι.

Τὸ πρόβλημα τῶν ψυχοπαθητικῶν προσωπικοτήτων εἶναι διάφορον τοῦ τῶν νευρωσικῶν καὶ ψυχωσικῶν καθ' ὅτι αἱ ψυχοπαθητικαὶ ἀντιδράσεις δὲν περικλείουν τοὺς κινδύνους καὶ τὴν δραματικότητα τῶν ψυχωσικῶν καὶ νευρωσικῶν ἀντιδράσεων καὶ σπανίως ἐκδηλοῦνται αἰφνιδίως, εἶναι κυρίως πρόβλημα πειθαρχίας καὶ τάξεως καὶ ἀφορᾶ μόνον εἰς τοὺς στρατευσίμους (οὐσίας ἀναξίας λόγου τῆς σπανιότητος τῶν περιπτώσεων μεταξὺ τῶν μόνιμων στελεχῶν).

Πρόβλημα διανοητικῶν καθυστερημένων

Ὑφίσταται πράγματι εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις καὶ τοιοῦτον πρόβλημα. Δημιουργεῖται ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ὑπηρετούντων ὀλιγοφρενικῶν (μικρονοϊκῶν), ἢ ἀντιμετώπισις τῶν ὁποίων εἶναι κατὰ πολὺ εὐχερεστέρα τῆς τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν ψυχικῶς πασχόντων.

Τὸ πρόβλημα τῶν ὀλιγοφρενικῶν γενικῶς χαρακτηρίζεται ὡς ἡσσονος σημασίας καὶ ὡς μὴ ἐνέχον τὴν δραματικότητα καὶ τραγικότητα τῶν προηγουμένων προβλημάτων, διότι αἱ ἰσχυνοσαι νομικαὶ διατάξεις περὶ σωματικῆς ικανότητος, ὡς καὶ ἡ διενεργουμένη αὐστηροτάτη ἐπιλογή τούτων ἀπὸ ὑγειονομικῆς ὁσον καὶ ἀπὸ καθαρῶς ψυχοτεχνικῆς ἀπόψεως διὰ τῆς εἰσαγωγῆς σειρᾶς δοκιμασιῶν (tests):

α. Ἀποκλείουν ὅποσδήποτε τὴν

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

παρείσφρονιν μεταξύ των μονίμων στελεχών διανοητικώς καθυστερημένων ατόμων. Οὕτω δὲ συναντῶνται εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν αἱ ἐπιστημονικαὶ διακρίσεις τῆς ὀλιγοφρενείας. Ἰσως νὰ παρεσφρῶνιν μεθοριακαὶ τινες καταστάσεις, ἰδίως ἐπὶ ὑπαξιωματικῶν, οἵτινες ὁμως ταχέως ἐντοπίζονται καὶ ἀπομονοῦνται ἢ καθιζάνουν ἐπαγγελματικῶς καὶ ἀπομακρύνονται τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

δ. Ἐπίσης ἀποκλείουν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τὴν ἕπαρξιν ὀλιγοφρενικῶν εἰς τοὺς ἐφεδρῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν.

γ. Ἐπιτρέπουν μόνον τὴν κατάταξιν στρατευσίμων ὀλιγοφρενικῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ομάδας τῆς μωρίας ὡς καὶ εἰς τὰς πλέον ἐλαφρὰς περιπτώσεις ἠλιθιότητος, διὰ τοὺς ὁποίους προβλέπεται κρίσις ὡς καταλλήλων διὰ τὰς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας (κατηγορία I/3 καὶ I/4).

δ. Παρέχουν τὴν εὐχέρειαν τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν βαρύτερων περιπτώσεων ὡς ἀκαταλλήλων.

Οὕτως οἱ παραμένοντες εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις ὀλιγοφρενικοὶ τῶν κατηγοριῶν I/3 I/4 ὑπηρετοῦν ὁλόκληρον τὴν ὑποχρεωτικὴν θητείαν τῶν καὶ δημιουργοῦν τὸ πρόβλημα ἀντιμετωπίσεώς τῶν. Τὸ ὅλον θέμα ἐπιμερίζεται κυρίως εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν καὶ Διοικητικὸν πρόβλημα.

Ὑγειονομικὸν πρόβλημα. Ἀφορᾷ εἰς τὴν λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ διάκρισιν ἀκαταλλήλων καὶ βοηθητικῶν στρατευσίμων, δεδομένου ὅτι οὐδόλως ὑφίσταται θέμα θεραπευτικῆς ἀγωγῆς.

Διοικητικὸν πρόβλημα.

α. Ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιλογήν τῶν καὶ τὴν κατανομήν εἰς εἰδικότητα, διὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν οὗτοι εἰς δευτερευούσης σημασίας ὑπηρεσίας, ἀναλόγως πρὸς τὴν μειωμένην διανοητικὴν τῶν ἰκανότητα, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ἡ ἀνάθεσις εἰς τούτους καθηκόντων καὶ εὐθυνῶν ἀπαιτουσῶν ἠξυμένῃν νοημοσύνην καὶ κριτικὴν ἰκανότητα.

β. Σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τῶν προϊσταμένων βαθμοφόρων ἔναντι τῶν ὀλιγοφρενικῶν καὶ ἰδίως τὴν ἀποφυγὴν ὑπερμέτρων ἀπαιτήσεων ἀποδόσεως ἔργου ὑπὸ τῶν ατόμων τῆς κατηγορίας ταύτης. Δέν

πρέπει ἀλλοῦτε νὰ παροράται καὶ ὁ κίνδυνος νευρωσικῶν ἢ ψυχωσικῶν ἐκδηλώσεων παρὰ τῶν ὀλιγοφρενικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπιπλέκουν τὴν ἤδη δυχερῆ κατάστασίν των.

Συμπερασματικῶς τονίζεται ὅτι δέον νὰ ἐπιστηθῆ ἡ προσοχὴ - καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ - εἰς τὴν διενέργειαν μᾶς αὐστηροτέρας ὑγειονομικῆς ἐξετάσεως καὶ ἐπιλογῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην ταχείας ἐκ τῶν ὑπέρτερων ἐντοπίσεως καὶ ἀντιμετωπίσεως τῶν διαλαθόντων μικρονοϊκῶν καὶ ὀρθολογιστικῆς ἀναθέσεως καθηκόντων εἰς τοὺς εἶδη κριθέντας καταλλήλους διὰ τὰς I/3 καὶ I/4 κατηγορίας ὀλιγοφρενικῶν.

Ψυχιατρικὰ προβλήματα τῶν σωμάτων ἀσφαλείας

Ἡ σύνθεσις τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας (βασικῶς ἀναφερόμεθα εἰς τὴν Χωροφυλακὴν καὶ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων) ἀποτελεῖται ὡς γνωστὸν ἐκ μονίμου προσωπικοῦ (ἀξιωματικῶν, βαθμοφόρων καὶ κατωτέρων ὀργάνων), ἡ δὲ κατάταξις εἰς αὐτὰ εἶναι ἐθελοντικῆ. Λόγω τῆς ἡλικίας τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ 18 ἕως 60 ἐτῶν), εἶναι δυνατὴ ἡ προσβολὴ τούτων ὑφ' ὅλου τοῦ φάσματος τῶν ψυχιατρικῶν νοσημάτων τῶν περιγραφομένων εἰς τὰ σχετικὰ πρὸς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις. Ἄλλ' ἐνταῦθα ἔνεκα τῆς ἐθελοντικῆς κατατάξεως, τοῦ τρόπου ἐπιλογῆς, τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως καὶ τῆς φύσεως τῆς ἀποστολῆς τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, διαφοροποιῦνται κατὰ τινὰ τρόπον αἱ κλινικαὶ ἐκ-

δηλώσεις τῶν ψυχικῶν νοσημάτων ἐξ ἀπόψεως ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς ὑφῆς.

Ἡ ὑφισταμένη νομοθεσία προβλέπει αὐστηρὰν ὑγειονομικὴν ἐπιλογήν πρὸ τῆς κατατάξεως, πολλὰ διατάξεις αὐτῆς ἀφοροῦν εἰδικῶς εἰς ψυχικὰ νοσήματα, ὥστε ἀρχικῶς ἀποτρέπεται ἡ εἴσοδος εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας ἀτόμων ἡσοῦνος ψυχικῆς ἀντιστάσεως.

Κατωτέρω παρέχεται σύντομος ἀνασκόπησις τῶν ἐπὶ μέρους ἀπαντημένων νοσημάτων ἀκολουθουμένης τῆς αὐτῆς σειρᾶς πρὸς τὴν παρατεθεῖσαν βασικὴν διάκρισιν καὶ κατάταξιν τῶν ψυχικῶν νοσημάτων.

Νευρωσικοὶ ἀσθενεῖς.

Αἱ νευρώσεις - εἰς ὅλην τὴν ποικιλίαν τῶν κλινικῶν μορφῶν - ἀπαντῶνται εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας, ἐν συγκρίσει μάλιστα πρὸς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις εἰς ἠξυμένον ποσοστὸν λόγῳ τῆς συνεχοῦς καταπονήσεως τῶν ἀνδρῶν (ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν), ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἀποστολῆς των καὶ τῶν συνθηκῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας καλοῦνται νὰ ἐκτελέσουν τὰ καθήκοντά των (διαφύλαξις ἀσφαλείας, δίωξις ἐγκλήματος, συχναὶ ἐπικίνδυνοι ἀποστολαί, νυκτεριναὶ ὑπηρεσίαι, ὑπερφορτικὴ ἐργασία, ἀντιμετώπισις διαδηλώσεων κλπ.).

Συνήθως ἡ ἐκδήλωσις τῶν νευρωσικῶν ἐνοχλημάτων ἀρχεται μετὰ πάροδον ὠρτισμένων ἐτῶν ὑπηρεσίας. Αἱ συνηθέστεραι δὲ μορφαὶ νευρώσεων εἶναι αἱ ὀργανονευρώσεις, ἡ ἀγχώδης νευρῶσις, ὡς καὶ ἡ ψυχαναγκαστικῆ, ἐνῶ αἱ λοιπαὶ - ἐκ τῶν ἀναφερθεισῶν εἰς τὰ περὶ Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐλάχιστα προσβάλλουν τοὺς ἀνδρας τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας.

Ψυχωσικοὶ ἀσθενεῖς.

Αἱ ψυχῶσεις εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας εἶναι λίαν συχναὶ καὶ ἀπαντῶνται εἰς ὅλας τὰς μορφάς (ἐνδογενεῖς καὶ ἐξωγενεῖς). Ἡ φύσις ὁμως τῆς ἀποστολῆς τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας εἶναι τοιαύτη, ὥστε δημιουργεῖ καταλλήλους προϋποθέσεις διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ ἐκδήλωσιν λανθάνουσῶν παρερμηνευτικῶν καὶ παρανοϊκῶν τάσεων.

Ἡ συχνότερον προσβάλλουσα τοὺς ἀνδρας τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας

ψύχωσης είναι ή παρανοϊκή μορφή της σχιζοφρενείας, την όποιαν ακολουθεί ή μελαγχολία (κατάθλιψις). Αί διωκτικά παρανοϊκά ιδέα στρέφονται συνήθως είτε πρός ιδιώτας, τούς όποιους μέμφονται κυρίως διά τήν ιδεολογίαν και δράσιν των, είτε πρός τούς προϊσταμένους ή συναδέλφους των, τούς όποιους κατηγορούν ότι άδικούν ή ύποβλέπουν αυτούς. Είς τάς περιπτώσεις μελαγχολίας αναβλύζουν έντονοι ιδέα αυτομορφής διά συχνάκις φανταστικά - παραπτώματα ή άμαρτήματα αυτών κατά τήν έκτέλεσιν τής ύπηρεσίας των και ιδία δι' επιδειχθείσαν συμπεριφοράν πρός ιδιώτας ή συναδέλφους.

Ψυχοπαθητικοί άσθενείς

Δύναται νά ύποστηριχθή ότι ύφίσταται και άριθμός άτομων με ψυχοπαθητικές ροπάς, ιδία είς τά κατώτερα στέλεχη τών Σωμάτων Ασφαλείας. Άλλά βαρεια ψυχοπαθητικά έκδηλώσεις μετά σαφούς άλλουώσεως τούτων έντοπιζόμενων και άποβαλλομένων έκ τών Σωμάτων Ασφαλείας. Ούτω, πρακτικώς τό θέμα τών ψυχοπαθητικών προσωπικοτήτων ούδόλως ένέχει τήν σπουδαιότητα και έκτασιν τήν όποιαν παρουσιάζει είς τάς Ένόπλους Δυνάμεις.

Όλιγοφρενικοί άσθενείς.

Τονίζεται ότι είς τήν ούσίαν δέν ύφίσταται πρόβλημα όλιγοφρενικών, διότι ό τρόπος επίλογής και κατατάξεως άποκλείουν τήν είσοδον είς τά Σώματα διανοητικώς καθυστερημένων. Είναι όμως δυνατόν νά παρεισ-

φύσουν άτομα με έλαφράν διανοητικήν ανεπάρκειαν (βραδύνοιαν ή άμβλύνοιαν) είς τά κατώτερα στέλεχη. Τά έν λόγω άτομα «καθίζανουν» τρόπον τινά έντός του ύπολοίπου Σώματος, πλην όμως ένίοτε, ως έκ τής νοητικής των ανεπαρκείας,, δημιουργούν ύπηρεσιακά θέματα είς τούς προϊσταμένους των ή και είς τούς ιδιώτας, άν δέν έντοπισθούν και δέν άπομονωθούν έγκαίρως.

Η άντιμετώπισις του όλου προβλήματος συνίσταται είς τό Ύγειονομικόν και Διοικητικόν σκέλος.

Ύγειονομικόν πρόβλημα. Υφίστανται έγγενείς δυσχέρειαι διά τούς κάτωθι λόγους:

1. Οί άνδρες τών Σωμάτων Ασφαλείας ύπάγονται - όσον άφορά είς τήν νοσηλείαν των - είς τήν κατηγορίαν τών δημοσίων υπαλλήλων, δυνάμενοι νά προσφύγουν είς τόν ιατρόν ή τήν κλινικήν τής προτιμησέως των διά τήν ύγειονομικήν των περιθαλψιν.

2. Η Χωροφυλακή και ή Αστυνομία Πόλεων διαθέτουν μέν ύγειονομικές ύπηρεσίας, πλην όμως ή όργανωσίς των, άν και εύρίσκεται είς τό στάδιον προοδευτικής βελτιώσεως, είναι εισέτι άτελής. Και ή μέν Χωροφυλακή επανδρούται από δωδεκαετίας σταθερώς διά μονίμων Ύγειονομικών Άξιοματικών έξερχομένων τής Στρατιωτικής Ίατρικής Σχολής (νύν ΣΣΑΣ), ή δέ Αστυνομία Πόλεων διά κατατάξεως ιδιωτών ιατρών κατόπιν προκηρύξεως των σχετικών θέσεων.

3. Δέν ύφίστανται ειδικά νοσοκομεία ή κλινικά τών Σωμάτων Ασφαλείας, έξυπηρετούμένων διά του είς

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

τά κατά τόπους στρατιωτικά νοσοκομεία, ιδία δέ είς ό,τι άφορά τόν καθορισμόν τής ύγειονομικής καταστάσεως τών άνδρών (κατάταξις, χορήγησις αναρρωτικών άδειών, κρίσις ικανότητος κ.λ.π.).

4. Έκ τών άνωτέρω συνάγεται ότι δέν ύφίσταται ένιαία βασική γραμμή ιατρονοσηλευτικής περιθαλψεως είς τά Σώματα Ασφαλείας. Τά δημιουργούμενα προβλήματα είναι προφανώς πλείστα όσα. Βεβαίως, υπό τής κειμένης νομοθεσίας προβλέπεται ή χορήγησις βραχειών αναρρωτικών άδειών υπό τών ύγειονομικών επιτροπών, ως και ή χορήγησις μακρών αναρρωτικών άδειών και ή όριστική κρίσις ικανότητος ή άνικανότητος υπό τής Άνωτάτης του Στρατού Ύγειονομικής Επιτροπής (ΑΣΥΕ) διά τήν Χωροφυλακήν και υπό ίδίων ύγειονομικών επιτροπών διά τήν Αστυνομίαν Πόλεων.

Διοικητικόν πρόβλημα. Δημιουργείται έκ τής συμπεριφοράς γενικώς των ψυχικώς πασχόντων, οί όποιοι λόγω τών νοσηρών των έκδηλώσεων άπασχολούν συνεχώς τήν ύπηρεσίαν, καθ' όσον:

1. Προβάλλουν άδυναμίας ή και άδυνατούν νά εκπληρώσουν τήν άποστολήν των, δημιουργούντες ούτω δυσχέρειαν είς τήν ύπηρεσίαν των.

2. Προσκομίζουν ιατρικάς γνωματεύσεις είς τήν ύπηρεσίαν των έπιζητούντες εύνοϊκώτεραν γενικώς μεταχείρισιν.

3. Υποπίπτουν είς πειθαρχικά παραπτώματα και είς ποινικά άδικήματα, άκόμη και είς άπεχθή έγκλήματα, τελούμενα υπό τό κράτος βαρείας ψυχικής διαταραχής.

Ποίημα του Άρχιφύλακος Σ. Κολπετίνου σέ φιλολογική βραδυά

Μέ μεγάλη έπιτυχία δόθηκε στον Παρνασσό φιλολογική βραδυά, πού όργάνωσε ό Έλληνογαλλικός Σύνδεσμος Άθηνών μέ θέμα τήν Έλληνική και Γαλλική ποίηση. Μίλησε και άπήγγειλε ή συνεργάτης του περιοδικού μας και έκλεκτή λογοτέχνης κ. Πόπη Κούση Παπαδάκη. Η κ. Παπαδάκη συμπεριέλαβε στό πρόγραμμά της και άπήγγειλε μέ θαυμασία άπόδοση, ποίημα του Άρχιφύλακα Σωτήρη Κολπετίνου, άφού προηγουμένως μίλησε μέ κολακευτικά λόγια γιά τήν Αστυνομία Πόλεων. Στην έκδήλωση παρέστησαν ό Υφυπουργός Κοιν. Υπηρεσιών κ. Αποστολάτος, ό τ. Υπουργός κ. Ζορμπάς, ό Πρόεδρος του Έλληνογαλλικού Συνδέσμου, πρώην Πρύτανις του Πανεπ. Άθηνών κ. Χρυσικός, ό Πρόεδρος των Κεφαλλήνων κ. Κουγιανός, ό Άντιπρόεδρος τής Ένώσεως Έλλήνων Συγγραφέων και Δημοσιογράφων Τουρισμού κ. Λασκαράτος κ.ά. Τό ποίημα του κ. Κολπετίνου μέ τίτλο «ΕΝΩ ΜΠΟΥΡΟΥΣΕΣ...» δημοσιεύεται στη σελίδα 152

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Αστυνομικά Χρονικά» τον Φεβρουάριο του 1979

<https://katrami.espinblogs.net/>

